

EVANGELICKÁ
TEOLOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Zvídavost
Otevřenost
Partnerství

Otevřené bytové semináře na Evangelické teologické fakultě

2019: Rok s antropologií

2023: Práva a povinnosti

2020: Dobro a zlo

2024: Možná si nerozumíme; určitě se potřebujeme

2021: Spravedlnost

2022: Občanská gramotnost

Zásady a cíle otevřených bytových seminářů

- Scházíme se, abychom mohli svobodně myslet v rozhovoru s druhými.
- Poznáváme a rozmlžujeme hranice (oborů, resortů, věků, pohlaví, církví, přesvědčení atd.) vedené v našich hlavách.
- Otevíráme prostor, kde se lidi baví o vědě s využitím běžných dovedností divit se, pochybovat, nahlížet vlastní přesvědčení a souvislosti jejich vzniku. Hledáme proto společný jazyk osvobozený od oborových hantýrek a cizích slov.
- Mluvíme za sebe, nezobecňujeme. Máme zodpovědnost za to říct, z jaké pozice říkáme to, co říkáme – např. z pozice oboru, věku, resortu, vlastní rodiny atp. Máme zodpovědnost i tehdy, když neříkáme nic.
- Pokud možno se obejdeme bez zájmena „oni“. Přesvědčení, která zastáváme, neprosazujeme snižováním jiných.
- Ptáme se, nepředpokládáme.
- Vytváříme pohostinné společenství rozmanitých, rovných, zvídavých. Povídáme si v kruhu. Věříme v možnost neshodnout se. Po skončení odborné části si věci dopovídáme u jídla a pití.
- Představujeme se. Přednášející stručně představí též obor nebo zkušenost, za něž mluví.
- Nikdo (ani přednášející) nemá zodpovědnost za to druhé něco naučit.
- Každý (včetně přednášející/ho) má vlastní zodpovědnost za to, jestli se něčemu naučí. Tedy za to, aby se ptal, vyjadřoval nesouhlas, hledal místa porozumění.

Historie otevřených bytových seminářů

V roce 2018 při setkání lidí působících v oblasti krizové spolupráce řekl starokatolický duchovní Bendy Růžička: *Pojďme se prostě jen tak scházet a bavit se o věcech, které nás zajímají. Podobně, jako to bylo na bytových seminářích.* Jeho touhu se scházet a otevřeně a do hloubky promýšlet témata, která souvisejí s komunitní krizovou spoluprací v teorii a praxi, podpořily zahradnice a vychovatelka

Iva Jindrová a komunitní pracovnice Anna Juráčková. Propojení mezi fakultou a terénem zajišťovala komunitní a akademická pracovnice Bohumila Baštecká.

Bytové semináře na ETF UK byly spojené s evangelickým teologem a etikem profesorem Jakubem S. Trojanem¹. Jako neoficiální forma vzdělávání se odehrávaly mezi lety 1977 a 1989. Evangelický teolog profesor Martin Prudký upozornil na jaře roku 2019 na změnu souvislostí: nepovažoval za vhodné, aby se název *bytový seminář* užíval pro volné vzdělávání lidí na veřejně přístupné vysoké škole za svobodných podmínek.

Účastníci seminářů chtěli v názvu zachovat odkaz k neformálnosti a myšlenkové svobodě bytových seminářů, a zároveň zdůraznit otevřenost současných setkávání například vůči rozdílům názorovým, generačním, vzdělanostním. Vznikl název *otevřené bytové semináře* zachycující inspirativní směsici soukromých a veřejných charakteristik těchto příležitostí ke sdílení a vzdělávání.²

Od roku 2021 využíváme otevřené bytové semináře též jako myšlenkové a organizační podhoubí pro pořádání podzimních transdisciplinárních konferencí komunitní krizové spolupráce.³

Průběh OBS

- Scházíme se jednou měsíčně, obvykle druhou středu v měsíci od 17.30 na ETF UK.
- Facilituje dvojice až trojice. Za úkol má usnadňovat skupině, aby dosahovala svých cílů.
- Setkání nahráváme a umísťujeme na web.
- Na začátek se představíme a seznámíme s metapavidly (= zásadami OBS).
- Přednášející si zvolí, jestli chce od počátku dát druhým možnost do jeho přednesu vstupovat otázkami, nebo chce pevný nepřerušovaný čas pro sebe nebo chce dialog s facilitátorem či celou skupinou.
- Po hodině vybědíme k občerstvení a ke kolečku přítomných. Kdo nechce, nemusí říkat nic.
- **Diskutujeme ze svých pozic, které srozumitelně označíme.**
- Uzavřeme závěrečným kolečkem.
- Po skončení v 19.30 zůstane, kdo chce, na neformální řeči či jen tak na posezení.

¹ Viz např. práci Magdaleny Grešové *Fenomén podzemní univerzity na příkladu bytového semináře Jakuba S. Trojana* (Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, pracoviště Historický ústav, 2022). Dostupné na: <https://is.muni.cz/th/eve9u/>

² Vyznáním otevřenosti se otevřené bytové semináře (tehdy nevědomky) připojily k mottu Charty Aliance pro otevřené vzdělávání: *Nelze vzdělávat bez sdílení. Vzdělávání je sdílení. David A. Wiley*

Viz: https://otevrenevzdelavani.cz/wp-content/uploads/2015/11/Charta_Aliance_pro_otevrene_vzdelavani-1.pdf

³ 8. 11. 2024 se bude konat již 15. transdisciplinární konference zabývající se spoluprací lidí, obcí a organizací po neštěstích, tentokrát s tématem zastáncovství. Podrobnosti budou přibývat na webových stránkách Psychosociálního intervenčního týmu ČR (<https://pitcr.cz>) a ETF UK (<https://web.etf.cuni.cz/>).